

DARWIN

Akt 1 scene 1. Annies gravsted, Charles og Emma

Emma

godt vi har hinanden elskede
her midt i sorgen over det som ikke måtte ske
men som alligevel skete selv om jeg bad til Gud
fra det dybeste sted i min sjæl om at Annie måtte leve

Charles

vores lyse Annie følsom og hengiven
altid tæt på dig og mig
husker du da hun var helt spæd?
hun ku kæle for din arm i timevis

Emma

hvis bare jeg fjernede mig lidt begyndte hun at græde

Begge

husker du? stille følsom og hengiven

hun var fuld af liv

let på mange måder

hun skulle bare se på mig

husker du? det husker jeg

når hun så på dig var det som at se solen stå op

Emma

husker du når hun kom løbende med snus til dig
ned af trappen i al hemmelighed?

Charles

det husker jeg

lyden af hendes skridt ned af trappen

Emma

jeg husker lyden af hendes bare fødder og frække blik
hun vidste hun gjorde noget hun ikke måtte for mig
godt vi har hinanden elskede

Charles

ned af trappen ind til Daddy

hun var fuld af spillopper

hun vidste hun gjorde noget hun ikke måtte for dig

godt vi har hinanden elskede

godt vi har Annie her mellem os midt i sorgen

Emma

har vi Annie mellem os Charles?

du var her jo da hun døde
det sidste minde jeg har er da du bærer hende ud til vognen
og I kører væk

Charles

hun sov stille ind jeg forsikrer dig

Emma

jeg svigtede jer ved at blive hjemme.

jeg læste dine breve igen og igen

hvert ord tog jeg ind læste det højt

men ordene blev til støv

og rytmen i dit sprog blev til dybe udstrakte klange

fyldt med smerte og fortvivlelse

fortæl det igen så tror jeg min sjæl får fred

Charles

Emma jeg har det ikke så godt og jeg har jo...

Emma

....vil du ikke nok?

jeg har brug for det Charles

jeg har brug for at høre det igen

Charles

Dr. Gully blev hos os den første nat

hendes puls var så svag at jeg troede at...

du ved hvad jeg mener

hun var så bleg og trak vejret så langsomt

at jeg ind i mellem frygtede det var sidste gang

hen mod morgenen blev hun urolig og kastede op

grøn væske i store mængder ligesom når jeg er syg

til sidst kunne hun kun få vand i sig

”tak far” var de sidste ord inden det var forbi

Emma

intet er forbi

Charles

jeg vil ikke tale om det nu

Annie er død jeg savner hende

og det smerter at være her igen et år efter

men hun er død

det er forbi

Emma

du tar fejl

Charles

jeg sveder og har ondt i hovedet

mine hænder ryster hver gang du taler om at intet er forbi

du kendte min holdning før vi blev gift

jeg kan ikke forholde mig til evigheden Emma det ved du

jeg kan forholde mig til det vi kan se

til livet omkring os

ikke efter os

Emma

men hvad med Annie?

har du tænkt på det?

har du tænkt på hvor hun er når hun ikke er her hos os?

Charles

jeg magter ikke den her samtale Emma

vil du med tilbage til klinikken?

jamen så går jeg

Emma

jeg blir her lidt endnu

Charles ud

Emma

tag dig ikke af Daddy

du kender ham Annie

nogen gange er han lidt ved siden af sig selv

jeg ved han savner dig det hørte du selv

men du er hos os hele tiden

fra morgen til aften fra nat til dag

og jeg ved du har det godt der hvor du er

vi er her hvor nat og dag veksler med hinanden

du er der i det evige lys min øjsten

i det evige lys fra Gud

et lys der får døden til at vige

en kraft så stor bare man tror så er den der

kraften der får selv den golde ørken til at blomstre

når man tror at livsmuligheden er udtømt

flyder kilden i det stille dyb

og forvandler det døde til evigt liv

DARWIN

bare man tror flyder denne kilde med Gud i hjertet
Annie jeg ønsker jeg dig fred og glæde til vi ses igen
min elskede Annie
vi ses igen når tiden er inde
til et kærlig gensyn i lyset fra Gud

DARWIN

Scene 2

Kvartetsats 1

der findes en kraft som altid står på spring
som gælder for alt levende i verden
kampen for at overleve i en verden
hvor dødens princip hersker
kampen for tilværelsen er hård og ubarmhjertig
den gentagne kamp for at give livet videre hersker
den sejrende æder af de andre som kæmper
som æder atter andre
den samme kamp i en verden
hvor dødens princip hersker

DARWIN

Scene 3

Badet på dr. Gullys klinik. Charles og to badesvende

Charles

hallo hvor længe skal jeg sidde her?

hallo hvad laver I?

ufatteligt at de bare lader mig sidde her alene

jeg rejser hjem i dag

jeg må leve med min svage krop

i stedet for at fryse ihjel

så hellere dø derhjemme i en seng

end kvæles i mit eget bræk omgivet af dovne badesvende

hallo hvor bliver I af?

vil I ha jeg skal dø?

To badesvende ind

hvor længe skal jeg være spærret inde?

I skal ikke skubbe til mig

I skal bare svare mig kort og kontant

hvor længe skal jeg være spærret inde?

Badesvend 1

det afgør lægen Mr. Darwin

Charles

så hent ham

nu

Badesvend 2

Det kan vi ikke

Badesvend 1

det er lægen der afgør hvornår han vil tilse Dem Mr. Darwin

Charles

jamen...

Badesvend 2

ikke noget jamen

Badesvend 1

det er lægen

Badesvend 2

deres ven

Charles

han er ikke min ven

Badesvend 1

jamen...

Charles

ikke noget jamen

slip mig løs

Badesvend 2

jamen

Charles

jamen hvad....

Badesvend 1

jamen gør som vi siger

Badesvend 1 og 2

det er lægen der tager den beslutning

vi gør alt for at gøre Dem rask Mr. Darwin

Charles

så hent ham!

Badesvend 2 ud

af og til ville jeg ønske at jeg bare var en sommerfugl uden de store tanker

andet end at bevæge mig frit gennem luften en varm sommerdag

uden nogen anelse om hvorhen og hvor fra

bare flyve fri i luften hen over træer og buske

en sø eller en bæk

lande i en blomst

lette fra et blad uden anelse om hvorhen og hvorfra

Badesvend 2 ind med tilladelse fra dr. Gully til at gøre

Darwin fri af lagnerne

alene i luften uden at spilde tiden med at skulle få livet

sammen med en kvinde til at flyde sammen

som når to floder med hvert sit udspring langt fra hinanden mødes og bliver til et

af og til ville jeg ønske jeg bare var en sommerfugl fri for tanken om at forstå hvorfra og hvorhen

DARWIN

Scene 4

Kvartetsats 2

alle levende organismer er beslægtede med hinanden
som grenene på et stort træ
de grønne kviste med knopper er levende
de visnede grene fortæller om de arter der døde ud
et mønster af forgreninger som forbinder gammelt og nyt
et mønster der fortæller om den dybeste urtid
og den nærmeste nutid
et mønster af et før og et nu et mønster på livets princip

DARWIN

Scene 5

En stue i Downs. Joseph, senere Emma, senere Charles

Joseph læser i en bog. Emma ind.

Joseph

Charles satte mig i gang med at læse
om kampen mellem hannerne om hunnernes gunst
mon jeg skal lægge noget i det?

Emma

de sidste par dage har ikke været så gode
ind i mellem ville jeg ønske
han bare ville sætte det sidste punktum
men han bliver ved med at ændre i teksten
han bliver syg til sidst
når I er sammen på to mandshånd
taler han så om udgivelse?

Joseph

når jeg bringer det på bane vrisser han af mig
tror du han holder bogen tilbage
fordi I har forskellige anskuelser når det handler om livet?

Emma

det er døden vi er uenige om

Joseph

og livet efter døden?

Emma

tror du virkelig han holder bogen tilbage af hensyn til mig?

Joseph

jeg ved det ikke hvad tror du?
har I talt om det?

Emma

tror du virkelig at det er grunden?

Begge

hvem ved hvad han tænker inderst inde

Emma

vi taler aldrig om det vi taler kun om Annie
Charles ind

Charles

om Annie?

Emma

gensynet efter døden

Charles

findes ikke

Emma

hvis bare han ville forstå
at jeg vil være sammen med ham efter døden

Joseph

det er der da forhåbentlig længe til

Emma

ingen ved hvilken tid der er udmålt til hin enkelte

Charles

jeg sidder midt i min bog og så bringer hun døden på banen

Joseph

forstår du hvor svært det er
at forstå hvordan livet på Jorden former sig?
og samtidig vide at intet varer evigt

Charles

af og til rammes jeg af angst for at dø midt i i det hele
hvem ved om der er længe til?

Emma

bare du ville tale om hvad der sker for vi to efter døden

Charles

jeg tror på den verden jeg er omgivet af
som omfatter dig Joseph min bedste ven
og dig Emma som jeg elsker så højt

Joseph

I gør jer for mange tanker om livet
måske du skulle skåne Emma lidt
og sætte det sidste punktum i bogen

Emma

bare du ville tale om hvad der sker for vi to efter døden

Charles

I er mine to nærmeste
tak Emma fordi du er til
og tak Joseph for det samme
I må ikke tro jeg snart skal dø
selv om min krop er svag og jeg har et nervøst gemyt
føler jeg mig frisk for tiden

men det kan jo ske

og hvis det sker må du og Joseph udgive bogen
vil I love mig det?

Emma

er det af for at skåne mig at du vil vente?

Joseph

selvfølgelig vil vi sørge for at din bog bliver udgivet
havde du regnet med at din viden skulle forblive hemmelig?
men ærligt talt bedste ven
for det er du
hvad er det der holder dig tilbage?
hvorfor er det du tøver?

Charles

ikke alle ser videnskaben som den højeste erkendelse
for nogle rangerer tro højere end sandhed

Emma

tro kan ikke måles
tro handler ikke om sandhed
den handler om sjælelig vished
en vibration i livet som forbinder os med noget større
selv om naturen har sine egne love
kan både mennesker og dyr have en sjæl
der finder trøst og kraft i troen på Gud og et liv efter døden

Charles

ku vi ta den samtale en anden dag hvor jeg er mere oplagt?

Emma

Som du vil

Emma går

Charles

jeg kan ikke følge hende
jeg sårer hende
fordi jeg ikke tror som hun tror
jeg kan ikke og vil ikke gøre vold på mig selv
så det er tungt indimellem
virkelig tungt med denne forskel mellem Emma og jeg
og jeg tror næppe at vi nogen sinde overvinder den

DARWIN

Akt 2 scene 6. Stuen i Downs. Charles og Emma.

Charles

på en måde ville jeg jo gerne

Emma

ville hvad gerne

Charles

følge dig i din tro

om ikke andet for at vise dig min kærlighed til dig

og min taknemmelighed for alt hvad du har givet mig

Emma

så længe du har ønsket har jeg ikke opgivet håbet

Charles

jeg ønsker ikke at slukke dit håb

men den tekst Emma

jeg har svært ved at acceptere den

den taler jo om et helvede

at os der tvivler eller som har vanskeligt ved at tro

at vi skal visne bort som grene på et træ

og kastes i ilden og brænde op

Emma

men sådan er teksten

Charles

den læresætning betyder at både min far og mig selv

at de fleste af mine venner skal fortæres i flammerne

jeg har svært ved at du med dit skarpe blik for sandheden

kan tro at dette er sandt

Emma

det har jeg aldrig gjort

jeg ved ikke om teksten er sand

men den afslører det værste der kan ske for mig

at du forsvinder for mig

at du skal lide i døden og brænde op

Emma

der brænder en ild i mig

du har vakt begæret i mig

begæret efter altid at gå den samme vej som du

din kraft din lethed

din saft din tyngde

hvor bliver den af når vi en dag skal skilles ad i døden

mit hjerte lukkes når du siger du ikke kan tro

håbet slukkes når du siger du ikke kan tro

hvad er det i dig der ikke vil gå den vej

som jeg vil gå sammen med dig?

du havner i helvede

hvor den kolde vind hersker midt på dagen

hvor solen er sort når månen står højest på himlen

og den brændende ild fortærer din sjæl

i livet findes der glæde

i døden findes der glæder hvis bare du ville tro

at Krist stod op fra de døde og gav os det evige liv

bliv hos mig elskede

bliv hos mig for evigt

Charles

jeg lover at blive hos dig for evigt

så må vi bare se at blive enige om

hvad vi forstår ved evigheden

Emma

uforbederlig

Charles

det samme ord kan vist bruges om dig

og så må vi se om evigheden bringer det samme som nuet

måske lidt kærtegn

måske et kys

måske et bid i min øreflip

en negl på min ryg

dit smukke hår på mit bryst

Emma

Hvis du vil må du gerne løsne mit hår

og vise mig lidt af din sans for at alt i livet ikke kun er en

kamp for overlevelse

tag skjorten af smukke mand

så finder jeg kassen

fjer eller olie ?

Charles

den blå fjer fra klippeduen

Emma

lad mig mærke din kraft din styrke

din spændstighed din vilje

som den alligator du skriver om i din bog

der danser sin vildeste dans for at vække hunnens begær

DARWIN

Scene 7

Kvartetsats 3

nye arter dukker langsomt frem

gamle former fortrænges

hvad forbinder det gamle med det ny?

Fosiler i tusindvis

men samlingen er ufuldendt

linjerne er brudte

når havbunden ligger stille eller hæver sig

opstår der blanke sider i vores historie

DARWIN

Scene 8. Downs, Charles og Emma

Charles

Har jeg ikke sagt at jeg gerne vil være alene.

Emma

Jeg skulle bare

Charles

Du gør det være med at vimse rundt herude

Joseph ind

Charles

bedste ven aldrig har jeg haft mere brug for din støtte end nu

Emma

du må være sulten efter rejsen

Charles

det kan vente

Joseph

jeg siger nu aldrig nej til hvad Emma har at byde på
det gør du vist heller ikke

Emma ud

Charles

er der ingen der fatter situationens alvor?

Joseph

hvad er det for en katastrofe der er hændt dig?

Charles

Wallace

Alfred Russell Wallace har sendt mig et manuskript
et fornemt videnskabeligt arbejde som man kun kan
have den dybeste respekt for
problemet Joseph problemet ved artiklen fra Wallace er at
han har den samme teori som jeg

hør her:

“livet for vilde dyr handler om overlevelse

de bedst tilpassede overlever

Emma ind med med to stuepiger der serverer te.

den kamp der foregår på individniveau

foregår også mellem beslægtede arter

arter der ikke kan tilpasse sig

vil i helt ekstreme tilfælde dø ud

ligesom mig min originalitet er ødelagt af Wallace

Alfred Russell Wallace løftet frem i lyset

Charles Robert Darwin stående i skyggen

efter så mange års arbejde

Emma

hvad tænker du Joseph?

Joseph

hvad skal man tænke?

Charles

hvad skal jeg tænke om mit arbejde

Emma

det kan umuligt være spildt?

Joseph

Wallace og dig samme teori

Emma

er det så slemt ?

Charles

det er slemt den samme teori kort og koncist

Emma

Joseph hvad mener du?

Joseph

jeg tænker at min hjerne står stille

Emma

stille...

Charles

havets bølger lægger sig langsomt til hvile

døden er ved at finde sin plads under den dunkle himmel

små sorte pletter danser i horisonten

Emma

den mørke nat omslutter mig med frygten for dit helbred

Joseph

tavsheden i det store rum uden vægge skræmmer mig

Charles

den golde ørken og det tørre sand er min fremtid

Emma

dine usikre øjne sveden på din pande forstærker min uro

Joseph

mit sprog smuldrer blir til støv i min mund

usammenhængende lyde svirrer omkring

men danner ingen mening

Emma

dit åndedræt er så tungt at jeg tror døden nærmer sig

Charles

små sorte pletter tumler rundt i horisonten

den sorte sod klæber sig til kroppen

klippeduerne søger ly for natten men styrter i havet

Charles og Joseph

hvad skal man tænke...

Emma

at to er bedre end en

at to enslydende teorier om arternes oprindelse

styrker hinanden

at kampen blandt dyrene om at sikre sig en fremtid

ikke er den samme som for mennesket

DARWIN

når det gælder indsigt i naturens principper
er det ikke noget større der er på spil
end stolthed og forfængelighed?

Joseph

at to er bedre end én...
du må færdiggøre et sammendrag
til Videnskabernes Selskab i London snarest muligt
ellers tager Wallace din plads i historien
selv om du kom først

Charles

jeg er så træt
jeg er nødt til at trække mig tilbage.
beklager...

Charles ud.

Emma

jeg er glad for at du syntes om ideen

Joseph

ideen?

Emma

at to er bedre en lissom i backgammon
mere the?
Eller kan jeg rydde af bordet?

Emma kalder stuepigerne ind.

DARWIN

Mellempil

DARWIN

Scene 9

Stue i Downs. Charles og Emma, Emma spiller klaver

Charles

skal vi gå en aftentur og nyde naturen sammen?

Emma

gerne himlen er så smuk

Charles

vi ku også bare blive her og nyde aftenlyset forsvinde?

Emma

Er du for træt til at gå?

Charles

lidt træt og lettet over at alt er faldet på plads

oplæsningen i London af begge tekster

min og Wallaces

Emma

ville du gerne have været der?

Charles

alt gik som det skulle skriver Joseph

det er nok for mig lige nu

skal vi gå?

Emma

vi kan gå den tur en anden dag når du er mere frisk

Charles

jeg er glad for at vi ikke bor i London

her er vi tæt på naturen

Emma

jeg elsker vildnisset for enden af vejen

hvor insekterne der flyver omkring

Charles

den grønne skrænt med de vilde blomster

Emma

og fuglene der synger fra buskene

Charles

det er noget særligt at være så tæt på det levende

Emma

jeg er glad for vi ikke bor i London

og jeg elsker vildnisset for enden af vejen

og jeg elsker at gå den vej med dig

hvad enten det er morgen middag eller aften

Charles

jeg elsker at gå den vej med dig

hvad enten det er morgen middag eller aften

og fundere over hvor forskellige vildnissets organismer er

fra hinanden

Emma

forskellige og alligevel afhængige af hinanden

Charles

afhængige og forskellige

Emma

forskellige og afhængige

Charles

komplekse komplicerede relationer

Emma

afhængige komplekse

Charles

komplicerede relationer i konstant forandring

skabt af love der virker rundt omkring os til evig tid

Emma

forandringer der konstant former nye komplekse relationer

mellem forskellige livsformer

Charles

nye komplekse relationer

forskellige men afhængige af hinanden

jeg er glad for vi bor her så tæt på naturen

så tæt på vildnisset

Emma

og jeg elsker at gå den tur med dig i vildnisset

hvad enten det er morgen middag eller aften

Charles

skal vi gå?

Emma

er du ikke for træt

Charles

lidt træt men ikke for træt til en aftentur med dig

Emma

så lad os gå den tur endnu engang og lytte til fuglene

Begge

lad os endnu engang fundere over hvor forskellige

vildnissets organismer er fra hinanden

forskellige og alligevel afhængige af hinanden